

DEBRECEN

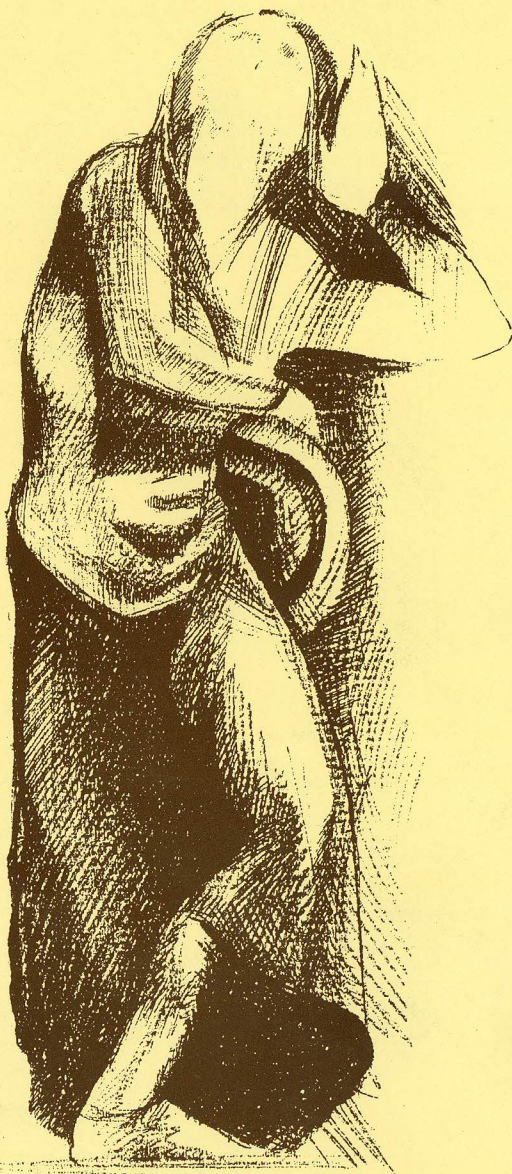
Operonai
SZÍNHÁZ
1995/96

EGY FAUN HALÁLA

balett egy felvonásban

ÉVSZAKOK

balett egy felvonásban

BEMUTATÓ ELŐADÁS
1996. március 29-én (pénteken) este 7 órakor
a Kölcsey Művelődési Központ Kamaraszínházában
(Gulyás Pál-bérlet)

EGY FAUN HALÁLA

BALETT EGY FELVONÁSBAN

DEBUSSY műveire

N	SZAKÁLY GYÖRGY <small>Kossuth-díjas, Erdemes művész</small>
A FELESÉGE	LACZÓ ZSUZSA
A LÁTOGATÓK	PÁPAI GYÖRGY OLÁH CSILLA <small>Harangzó-díjas</small> SZILÁGYI GYULA

Dramaturg: BÖHM GYÖRGY
Próbavezető balettmester: POROSZLAY ÉVA

Jelmez: HAMMER EDIT
Koreográfus asszisztens: VÉGH KRISZTINA

ŐSBEMUTATÓ! ASTOR PIAZZOLA ÉV SZAKOK

BALETT EGY FELVONÁSBAN

TÁNCOLJÁK:

LACZÓ ZSUZSA
SZILÁGYI GYULA
HORVÁTH HENRIETTE
KONCZ LÓRÁNT
SZABÓ NIKOLETT
SZÉKELY DÁNIEL
BALOGH ZSUZSA
PÁPAI GYÖRGY

Próbavezető balettmester: POROSZLAY ÉVA
Világítás: LEZÓ ANDRÁS

Jelmez: KELEMEN KATA

Koreográfus-rendező:

SZAKÁLY GYÖRGY
Kossuth-díjas, Erdemes művész

Az előadás a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jött létre

Köszönetet mondunk a Pécsi Nemzeti Színháznak, hogy jelmezeket kölcsönöztek produkciónkhoz.

Felelős kiadó: LENGYEL GYÖRGY
Szerkesztette: TÖREKI ATTILA
Grafika, tipográfia: JÓZSA SÁNDOR
Fotó: MÁTHÉ ANDRÁS

Készült: Nyomdaipari Szolgáltató KKT, Debrecen. Felelős vezető: BALÁZS JÁNOSNÉ
Ár: 45,— Ft (20% áfát tartalmaz). Adóig. szám: 15460943209

Kedves Közönség!

Köszöntöm Önöket a debreceni Csokonai Színház legújabb balettestjén. Tiszteletre méltó a teátrum vezetésének törekvése, hogy évről-évre balettestet hozzon létre, ezáltal színesítve a repertoárt, megismertetve Önöket a magyar táncművészet eredményeivel.

Ez alkalommal két egyfelvonásos táncművet láthatnak, amelyek témájukban, sőt talán koreográfiai stílusukban is különböznek egymástól, bár mindkettő az emberről, a természetről szól.

Az első mű egy konkrét helyhez, időhöz, ismert művészegyéniséghez kapcsolódó történet, amely mégsem szeretne csak és kizárólag Nizsinszkij utolsó fellépésének különös körülményeiről szólni. Azt az alig 10—15 perces néma és mozdulatlan időtartamot szeretném képzeletem útján megosztani (?), megfejteni Önökkel, amikor Nizsinszkij csak ült szemben feszengő, megdöbbszent közönségével és látszólag nem történt semmi, de benne kavarogtak a gondolatok. Azután táncolt. Búcsúzott. Elbúcsúzott mindenkitől és bezárkózott képzeletének látogatóival.

A második mű az Évszakok címet viseli, ám szándékom szerint az emberek kapcsolatairól is szól. A természet változásai, örök körforgása törvényszerű lenne, ám manapság már nem olyan egyértelmű, mint húsz, harminc éve volt. Ez a balett ellentétben az előző művel nem egy lineáris cselekvéssorozatot akar visszaadni, hanem minden konkrétság nélkül az Önök érzékszerveire kíván hatni. Kérem, engedjék szabadon a képzeletüket, hagyják működni érzékszerveiket és mozdulatainkat követve „lépjenek át” velünk egy új dimenzióba... a mozdulatok által felidézett érzések világába.

Debrecen, 1996. március 7.

Szakály György

„Ó Nimfák, fújjuk az emléket is fel így.
 „Lestem a nádon át a vállak halhatatlan
 ívét, mely elmerült lángom elől a habban,
 míg harag sikolya szállt az erdő egén,
 s a fürtök csillogó fürdője röpke fény
 s borzongás közt tűnik el, ó megannyi ékkő!
 Ott termek: két iker-vágy kínjától alélt nő,
 egybekulcsolva még, fekszik lábam előtt;
 kalandos karjaik közt szenderegtek ők.
 Fölkapom összefont testüket és a hegynek
 tartok velük, melyet az árnyék hűse megvet,
 hol napfény szívja a szirt rózsaillatát,
 s mint beteltén a nap, olyan lesz majd a vágy.”
 Imádlak, szűz harag, mezíten szent tehernek
 siklása, vad gyönyör, ha ajkamnak nem enged,
 míg perzselőn, ahogy villám süt át az ég
 boltján, inná a hús titkos rémületét,
 a vad lábaitól a félénkebb szívéig,
 kit elhagy hirtelen ártatlansága, végig-
 önti a könny, vagy egy boldogabb pára tán.
 „Bűnöm félelmetek győzelmében csupán
 az, hogy ami az ég kegyéből egybeolvadt,
 szétvágtam, hűtlenek, kuszált sátrát a csóknak.
 Mert alig rejtem el izzó mosolyomat
 az egyik bűvölő hajlataiba (csak
 egy ujjal fogva, hogy lágy pihe-tisztasága
 boruljon tűzbe, ha felgyúl nővére lángja,
 a kisebbiket, a szendét, bár nem pirult):
 hogy karom tétova ájulatban lehullt,
 örökre hűtlenül elmenekült a zsákmány,
 s meg sem indult hevem még ittas zokogásán.”
 Mindegy! lesz más, aki majd gyönyörbe ragad,
 körülforva haja fürtjével szarvamat.
 Égő lelkem, tudod, hogy kicsattan, ha érett
 a gránátalma, és körülzsongják a méhek;
 s vérünk, imádvá már, ki elragadja majd,
 hömpölyögve a vágy örök révébe tart.
 Ha a lombok az est arany hamvába hűlnek,
 kezdődik a kihunyt tisztáson majd az ünnep,
 Etna! lejtőiden, hol Vénusz meztelen
 lábával lejt tova a lávaszórnyegen,
 míg hűl a láng a bús, dörgő álom ölében,
 Enyém lesz ő, enyém!

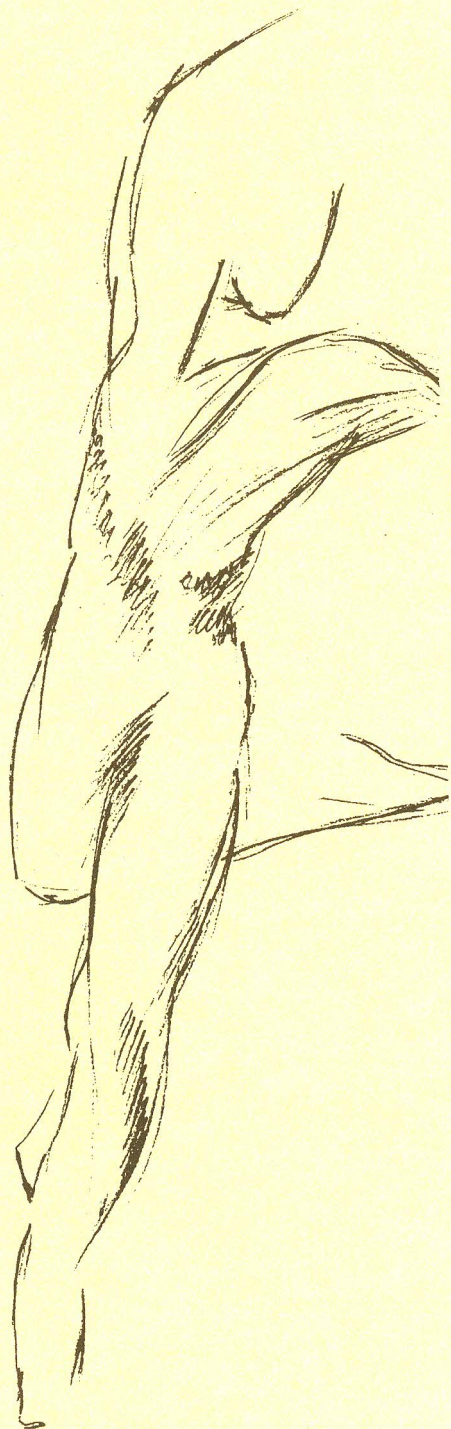
Ó biztos büntetés!

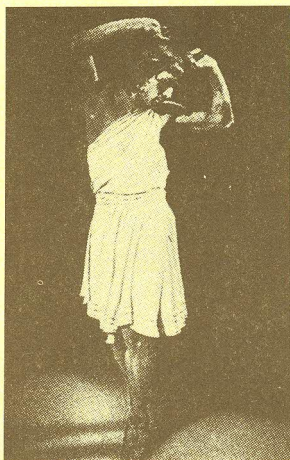
Nem,

a lelkem üresen s a testem ernyedőn
 megadja most magát a vad déli verőn:
 el kell aludnom, a szentségtörést feledve,
 elheverve szívem szerint a tűz fővényre,
 nyílt szájjal szíva a borérlelő napot!

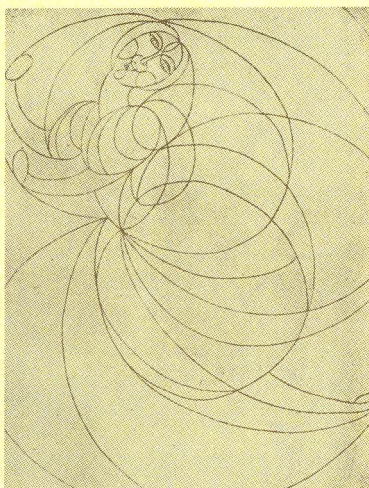
Ég veled, pár! megyek, föllelni árnyatok.”

(Stephane Mallarmé: Egy Faun délutánja
 Fordította: Rónay György
 — Részlet —)

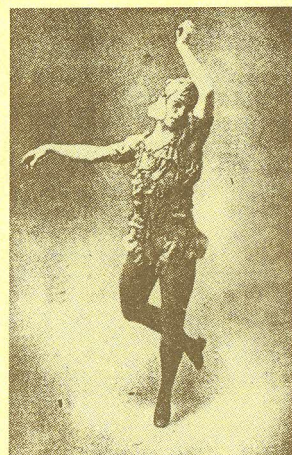

NARCISSE

NIZSINSZKIJ RAJZA, 1919-BŐL

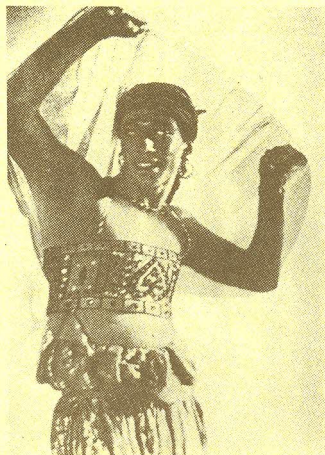

A RÓZSA LELKE

„Az előadás napja elérkezett. Először történt velem, hogy sejtelmem sem volt a műsorról, de nem törődtem ezzel. Biztosra vettem, hogy gyönyörű lesz. Vaszlav néhány nappal előbb megjegyezte: »Be fogom mutatni, hogyan keletkezik a tánc. Ott fogom megkomponálni a közönség előtt. Azt akarom, hogy a néző lássa a munkát. Mindig készen kapnak mindent. Be akarom mutatni nekik a teremtés kínját, a szenvedést, amin a művész alkotás közben keresztülmegy. Még a jelmezeket is szemük láttára akarom megcsinálni.« A szalon közepén állott és egész vég anyagot drapírozott magára. Néhány perc alatt a legkülönbözőbb korok jelmezeit tudta bámulatos ügyességgel kihozni. Az olasz varrónó ott térdelt mellette és segített legöngyölni a selymet. »Milyen élvezet Nizsinszkij úrral dolgozni« [...]

Siettem üdvözölni a vendégeket. Mintegy kétszázan gyűltek már össze a bálteremben.[...]

A közönség úgy viselkedett, mintha Vaszlav hipnotizálta volna; teljes mozdulatlanságban ült. Én aggódni kezdtem, amint elfogtam a háttérben álló Bernhard doktor pillantását. Arckifejezése megerősítette feltevésemet, hogy gyanúm nem alaptalan. Vaszlavra megint ránehezedett különös, sötét hangulata. Bertha bevezetésül a *Szilfidek*, majd a *Rózsa* néhány ütemét intonálta. Azt re-

SEHEREZÁDÉ

PETRUSKA

GISELLE

FESTIN

SZIÁMI TÁNC-LES ORIENTALES

mélte, hogy ezzel felhívja Vaszlav figyelmét a táncok egyikére. Talán akkor hozzákezd végre. Egészen magamon kívül voltam, szerettem volna végetvetni a feszültségnek. Odamentem Vaszlavhoz. »Kérlek, nem kezdenéd el? Táncold a *Szilfidek*-et.« »Hogy mersz megzavarni? Nem vagyok gép! Majd akkor táncolok, ha kedvem tartja!« Kétségbeesetten küzdöttem könnyeimmel. Még sohasem beszélt így velem. És ennyi ember előtt! Nem tudtam elviselni. Kimentem a teremből. Asseo és Tessza utánam jöttek. »Mi történt? Mi van Nizsinszkijvel?« »Nem tudom! Haza szeretném vinni. Mitévők legyünk?« Visszamentünk. Vaszlav már táncolt, ragyogóan, de félelmesen. Néhány vég fekete és fehér bársonyból nagy keresztet fektetett végig a termen. Ő maga ott állt a kereszt fejenél, kitárt karokkal, mint egy élő kereszt. »Most eltáncolom Önöknek a háborút, minden szenvedésével, rombolásával, halálával. A háborút, amelyet Önök nem akadályoztak meg, tehát szintén felelősek érte.« Ijesztő jelenet volt.”

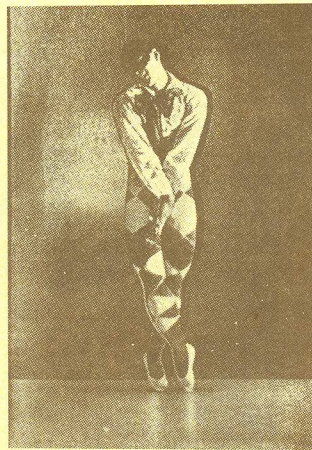
(Nizsinszkijné Pulszky Romola: *Nizsinszkij*
Fordította: Lengyel Lydia
— Részlet —)

SEHEREZÁDÉ

JELIX

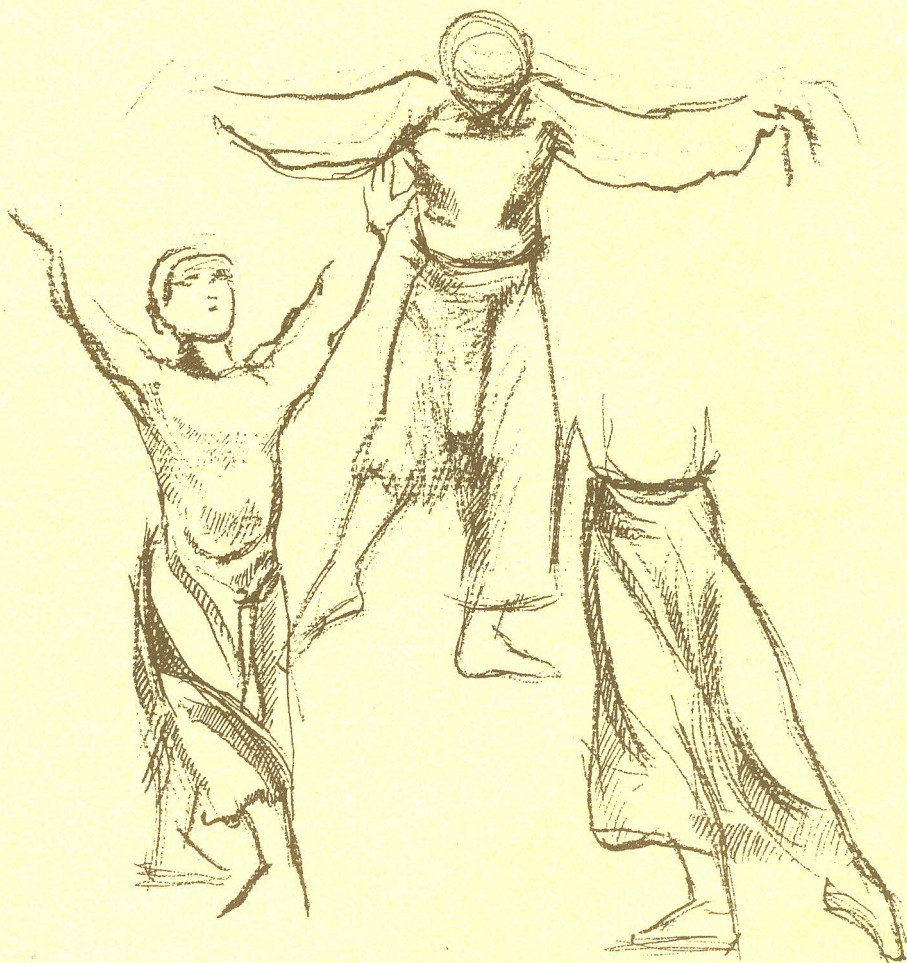
CARNEVAL

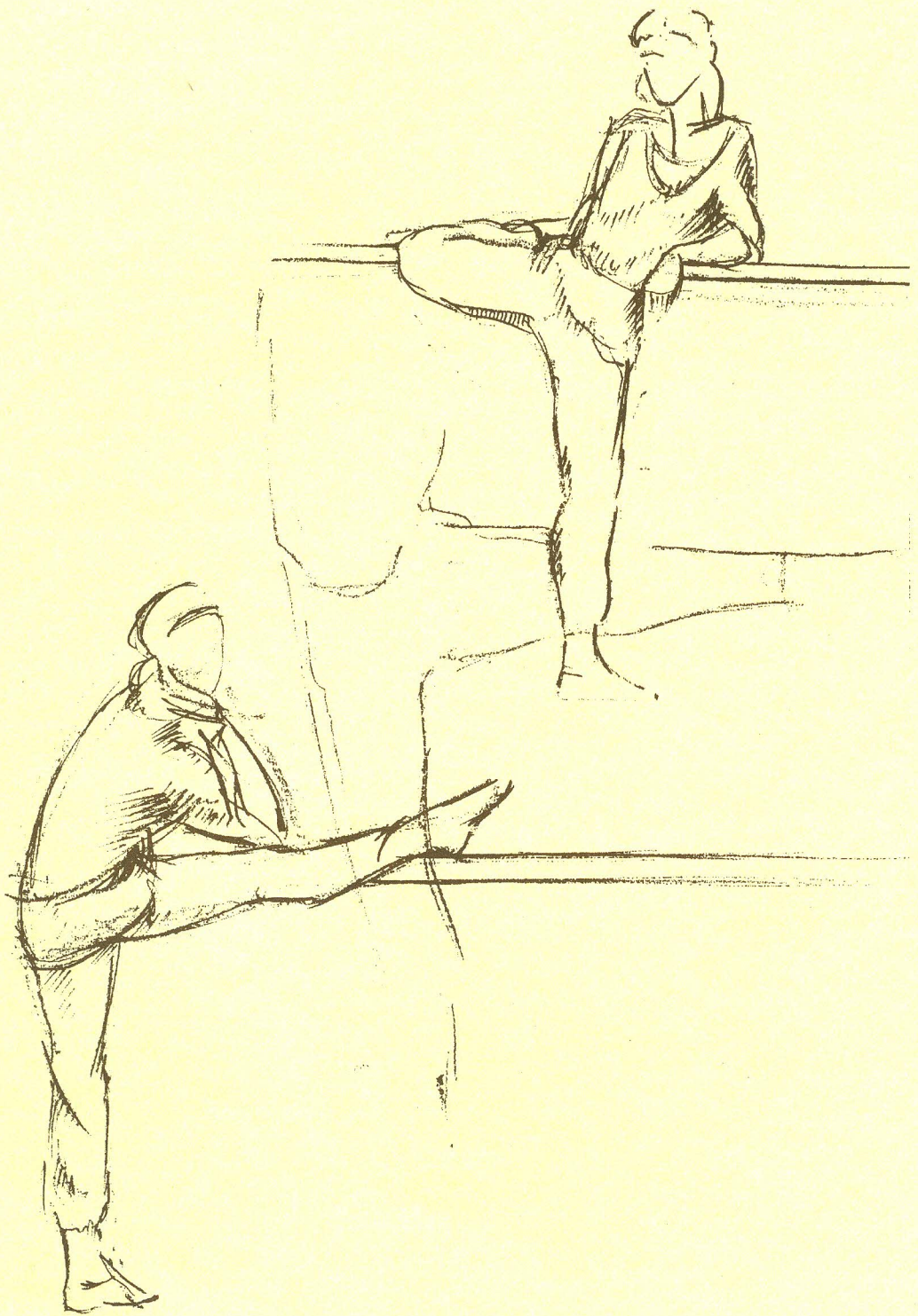
Templom a természet: élő oszlopai
időnkint szavak mormolnak összesúgva;
jelképek erdején át visz az ember útja,
s a vendéget szemük barátként figyeli.

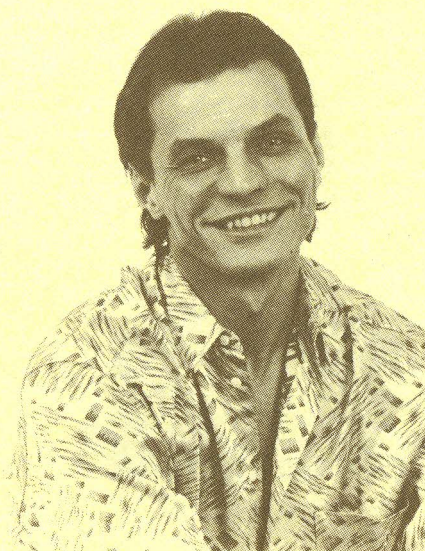
Ahogy a távoli visszhangok egyberingnak
valami titkos és mély egység tengerén,
mely, mint az éjszaka, oly nagy, és mint a fény,
egymásba csendül a szín és a hang s az illat.

Vannak gyermeki húst utánzó friss szagok,
oboa-édesek, zöldek, mint a szavannák,
— s mások, győzelmesek, romlottak, gazdagok,
melyek a végtelen kapuit nyitogatják,
mint az ámbra, mosusz, tömjén és benzoé;
test s lélek mámora zeng bennük ég felé.

*(Charles Baudelaire: Kapcsolatok
Fordította: Szabó Lőrinc)*

SZAKÁLY GYÖRGY

(Fotó: Kanyó Béla)

Szakály György (Nyíregyháza, 1955. dec. 15. —): táncos, balettigazgató. Az ÁBI-t 1976-ban végezte el, majd egy évig Leningrádban tanult tovább ösztöndíjasként. 1977-től az Operaház tagja, 1981 óta magántáncosa, 1992-től balettig. -ja. 1985—1988 között a dortmundi, 1988—1990 között a bonni Operaház szólistája is. Vendégszerepelt a Szegedi Balettnél 1987-ben, valamint Amerika és Európa számos országában lépett fel gálaesteken. Generációjának legszuggesztivebb előadóművésze, aki a klasszikus és lírai szerepekben is kiváló, de drámai alakításai egészen egyedülállóak. Az MTV portréfilmet készített róla, amelyet *Róna* Viktor koreografált. A *Macskák* c. musicalben (kor.: Seregi László) *Mefisztufelész* szerepét táncolta. Újabban koreográfusként is bemutatkozott színházi produkcióban, és önálló egyfelvonásossal is a Pécsi Balett számára. Kossuth-díjas (1991),* Liszt Ferenc-díjas (1985), Érdemes művész (1988). F. Sz. *Tankréd* (Tóth S.: Tankréd és Klorinda párviadala); *Herceg* (Vojnonen: Diótörő); *Sas, Művész* (Seregi L.: A cédrus); *Ifjú* (R. van Dantzig: Emlékmű egy halott ifjúnak); *Királyfi* (Seregi L.: A fából faragott királyfi); *Mandarin* (Seregi L., ill. Milloss A.: A csodálatos mandarin); *Kiválasztott ifjú* (Béjart: Tavaszünnepe); *Erdő* (Méndez: A folyó és az erdő); *Crassus, Spartacus* (Seregi L.: Spartacus); *Júdás* (Fodor A.: A próba); *Mercutio* (Seregi L.: Rómeó és Júlia); *Oberon* (Seregi L.: Szentivánéji álom); *Shiva* (Béjart: Bhakti); *Herceg* (Messzerer: A hattyúk tava); *Julien Sorel* (Vámos Gy.: Vörös és fekete); *Spartacus* (Vámos Gy.); *Lőrinc barát* (Herczog I.: Rómeó és Júlia); *főszerepek* (Ailey: A folyó, Balanchine: Szerenád, Kylian: D-dúr szimfónia, H. van Manen: Adagio Hammerklavier).

(Magyar Színházművészeti Lexikon
— Részlet —)

*1991 Operaház balettgyűttesének művészeti vezetője

1992 MSZOSZ-díj

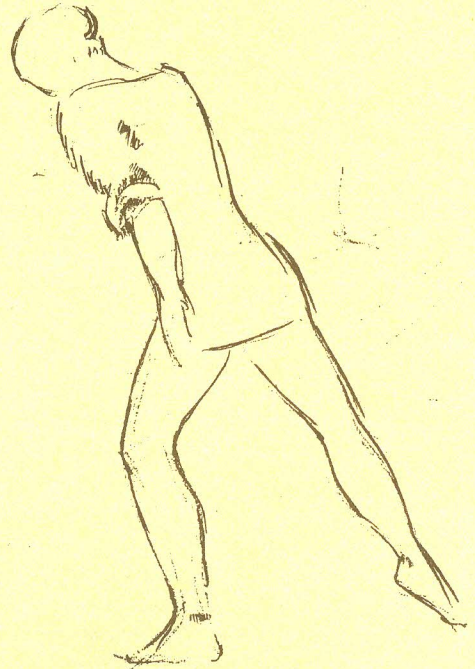
1992—1995 Operaház balettigazgatója

1974-ben szerződtem a Debreceni Csokonai Színházhoz, mint koreográfus. Tanulmányaimat az Állami Balettintézetben végeztem Budapesten. 1988-ban kineveztek szólistának. 1991-ben Nívódíjat kaptam (Csodálatos mandarin). Pályám során nagyon sok szép előadásnak lehettem részese.

Laczó Zsuzsa

LACZÓ ZSUZSA

OLÁH CSILLA

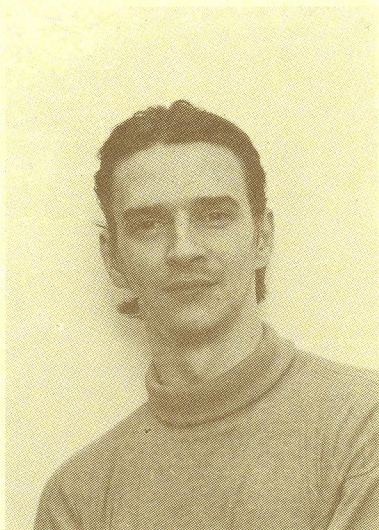
1961. július 5-én születtem Miskolcon. Tanulmányaimat az Állami Balettintézetben végeztem, Hidas Hedvig növendékeként. 1980-ban szerződtem a Magyar Állami Operaházhoz, amelynek 1991-től magántáncosa vagyok. 1995-ben Harangozó Gyula-díjjal tüntettek ki.

Oláh Csilla

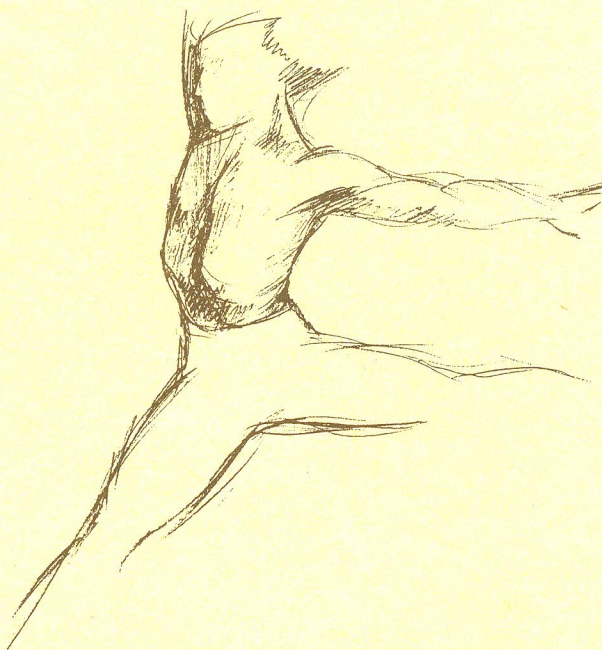

1965. december 22-én születtem Kaposváron. Tanulmányaimat az Állami Balettintézetben és a Pécsi Művészeti Gimnáziumban végeztem. Táncművészi pályámat 1986-ban a Pécsi Balettnél kezdtem, majd a Szegedi Baletthoz és két évvel később (1989-ben) a Magyar Állami Operaházhoz szerződtem. 1994 óta szabadúszóként dolgozom.

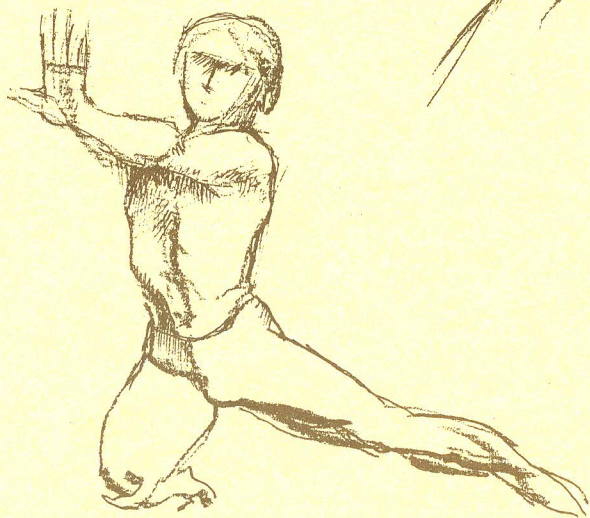
Pápai György

PÁPAI GYÖRGY

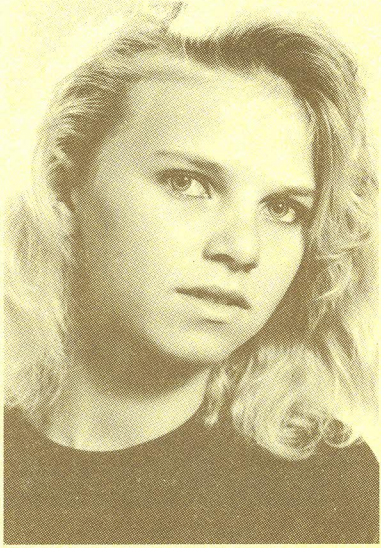

SZILÁGYI GYULA

1963. február 1-én születtem Budapesten. 1973-ban kezdtem el tanulmányaimat az Állami Balettintézetben, ahol 1982-ben koncertvizsgáztam. Ezután 1982 őszétől, 1983 májusáig a Moszkvai Balettakadémián tanultam. 1983-tól a mai napig a Magyar Állami Operaház tagja vagyok. 1983-tól 1987-ig kartáncos, 1987—1991-ig címzetes magántáncos, 1991-től magántáncos.

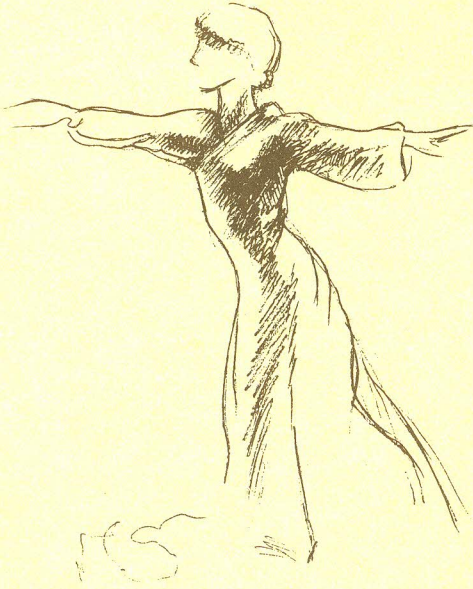
Szilágyi Gyula

HORVÁTH HENRIETTE

1973 augusztusában születtem. Tíz év versenyszerű szertorna után, balett-tanulmányaimat a debreceni Simonffy Emil Zeneiskola balett-tagozatán, Poroszlay Éva növendékeként kezdtem. Ötödik éve vagyok a Csokonai Színház tagja. Operákban, operettekben és musicalekben táncoltam.

Horváth Henriette

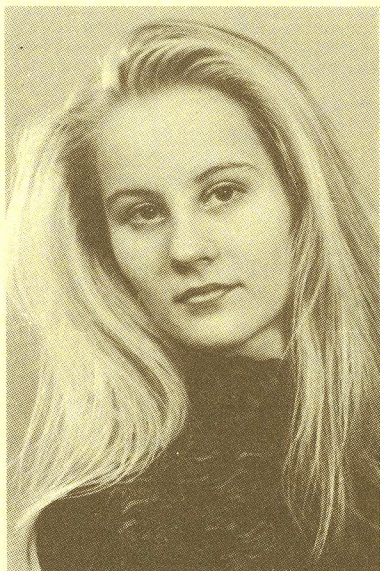
BALOGH ZSUZSA

Nyíregyházán születtem 1975. augusztus 16-án. Itt kezdtem el a klasszikus balett elsajátítását 6 éves koromban. Nagyon megszereltem és úgy gondoltam, hogy a jövőben szeretném továbbképezni magam. Ezért jelentkeztem a Pécsi Művészeti Szakközépiskolába, ahová sikeres felvételt nyertem. Itt Úhrík Dóra volt a mesterem, akitől nagyon sokat tanultam.

Diákként alkalmam nyílt, hogy a Pécsi Nemzeti Színházban néhány színdarabban fellépjek. Majd érettségi után a Debreceni Csokonai Színházban helyezkedtem el, ahol jelenleg harmadik éve dolgozom.

Balogh Zsuzsa

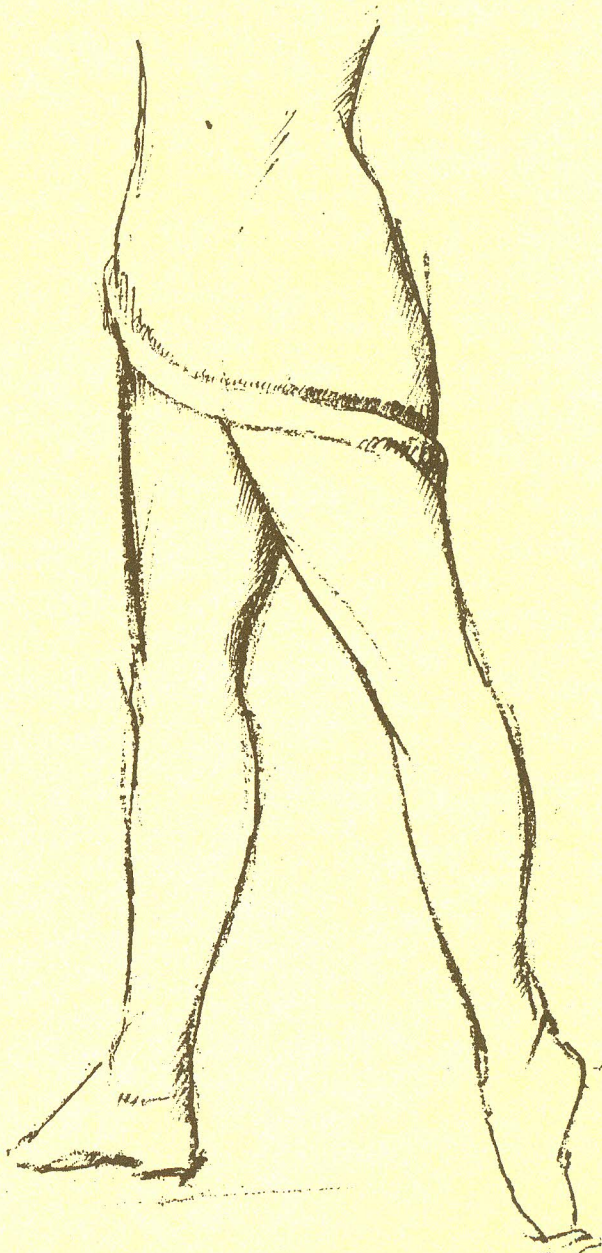
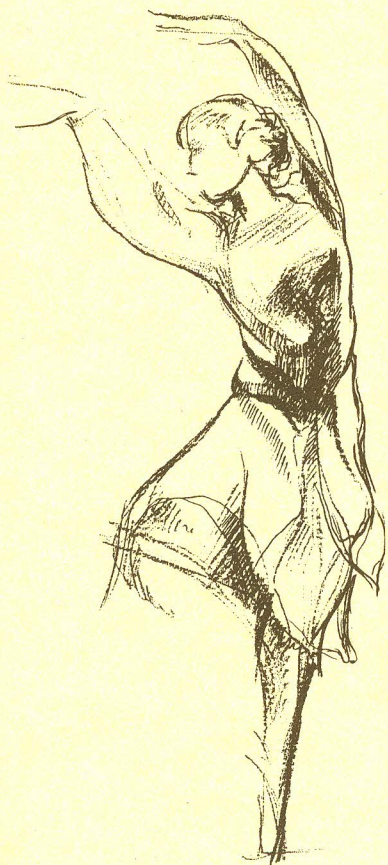

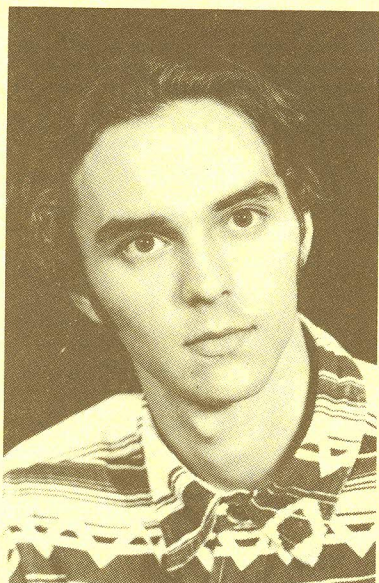
SZABÓ NIKOLETT TÜNDE

1976. december 3-án születtem Győrben. Hét éves koromban kezdtem el tánc tanulmányaimat a Győri Balett Általános Iskolájában. A nyolc általános elvégzése után felvételt nyertem a Győri Balett Szakközépiskolájába. Itt négy év után sikeres képesítő és érettségi vizsgát tettem. Iskolai éveim alatt számos alkalmam volt belekóstolni a színházi életbe. Számos darabban kaptam kisebb-nagyobb szerepeket. Módom volt versenyeken összemérni táncudásomat a velem egykorúakkal.

Tanulmányaim végeztével a Debreceni Csokonai Színház balettkarához kerültem. Az első évadomat töltöm itt. Ezalatt különböző operákban, operettekben és önálló balettdarabban vehetek részt.

Szabó Nikolett Tünde

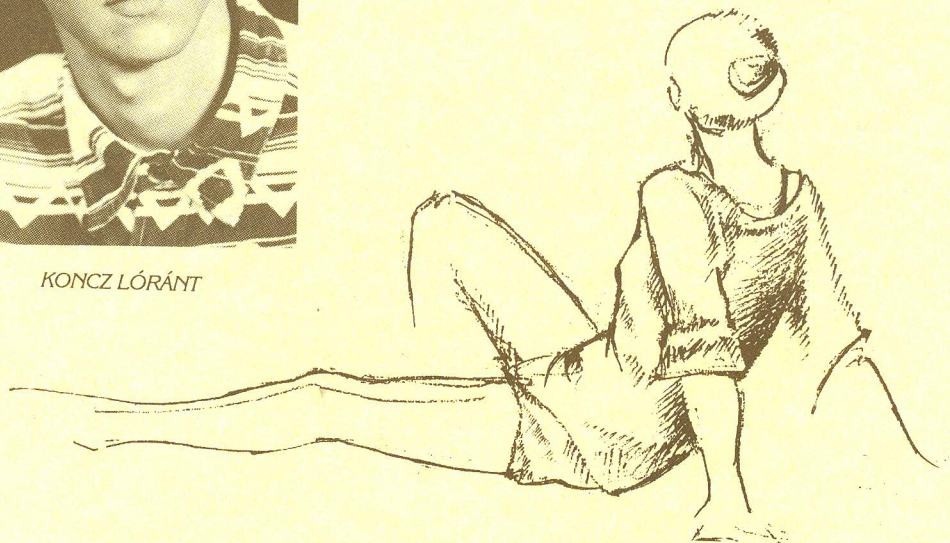

KONCZ LÓRÁNT

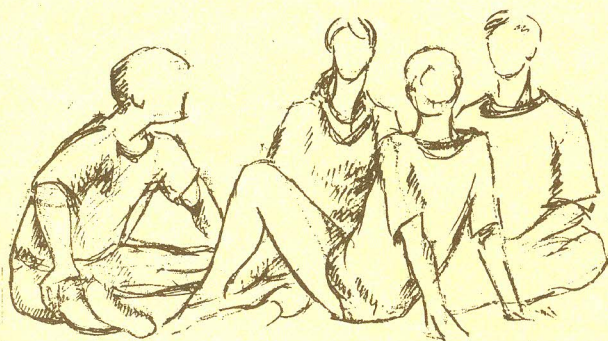
Nagykárolyban születtem 1976. január 6-án. Tíz évesen bejutottam a Kolozsvári Balettiskolába. Már 14 éves koromtól jártam országos balettversenyekre, majd 18 évesen nemzetközi versenyen vettem részt, ahol jó helyezéseket ítélték nekem klasszikus és modern baletten is. Több lársulattal dolgoztam, balettelőadásokat és balettesket állítottunk össze.

Iskolám befejezése után Debrecenbe, a Csokonai Színházhoz szerződtem.

Koncz Lóránt

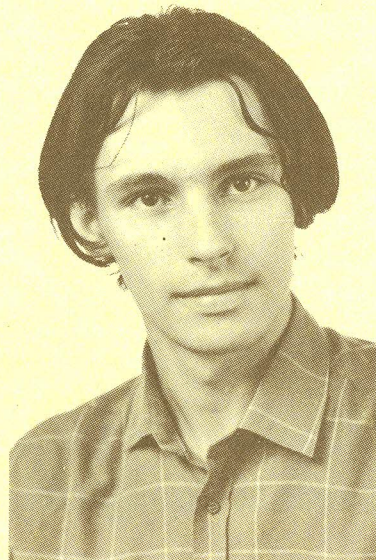
SZÉKELY DÁNIEL

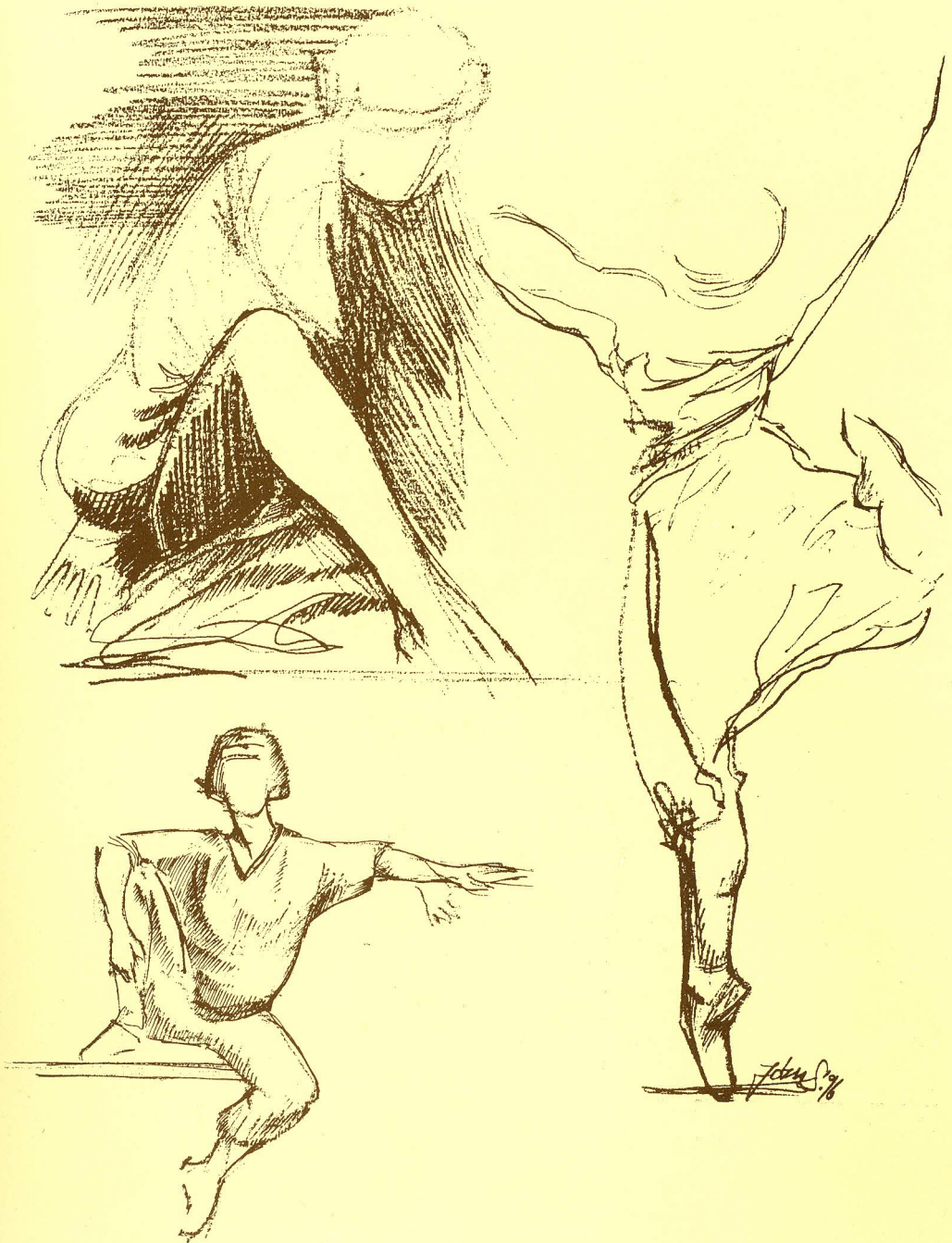

1976. december 20-án születtem Kolozsváron, ahol balettiskolába jártam, 1995-ben végeztem.

Az iskola évei alatt több balettversenyen is részt vettem. Jelenleg a debreceni Csokonai Színházban dolgozom.

Székely Dániel

A balett zenei anyaga az est első részében az alábbi Debussy-műveket tartalmazza Kocsis Zoltán előadásában:

Heroikus bölcsődal
A boldog sziget

Két arabeszk No. 1.
Pour le piano

Menuet
Egy faun délutánja

Előadásunk a Hungaroton 1984-ben megjelent (SLPD 12586) lemezének felvételét használja fel.

